

ASIANAJOTOIMISTO MIIKKA PELLO OY

TEMPPELIKATU 4 A, 00100 HELSINKI
TEL +358 9 4281 7000, FAX +358 9 494 113

etunimi.sukunimi@advolex.fi

y-tunnus 1870605-2

Jätetty

16.2.2009

Itset postitse/muu:

lähellä

Liitteitä:

kpl

Khs dnro	2009-129/392
Stn dnro	
Saatu/annettu	16-02-2009
Ko	

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSELLE

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisuvaatimuksen tekijät

Asunto Oy Uudenmaankatu 19-21
Helsinki

ja

Fastighetsaktiebolaget Annegatan 13
Helsinki

Asiamies ja yhteystiedot

Miikka Pello
asianajaja, varatuomari
Asianajotoimisto Miikka Pello Oy
Temppelikatu 4
00100 Helsinki
puh 09-4281 7000, fax 09-494 113
miikka.pello@advolex.fi

Asia

Oikaisuvaatimus Helsingin kaupunginhallituksen 2.2.2009 pöytäkirjan 155 §:n kohdalla tekemästä päätöksestä turvapaikanhakijoiden vastaanottopalvelujen järjestämisestä ym. koskevassa asiassa

VAATIMUKSET

Kaupunginhallituksen tulee:

- tarkentaa tulkinnanvaraista päätöstään niin, että siitä selvästi ilmenee, miten asia on ratkaistu,
- muuttaa päätöstään siten, että siitä poistetaan lausuma "kaupunginhallitus hyväksyi esityksen esittelijän esityksen mukaisena" ja

- todeta kaupunginhallituksen kokouksessa tehdyn vastaehdotuksen mukaisesti, että kaupunginhallitus ei pidä sosiaaliviraston nyt esittämää kohdetta Uudenmaankadulla tarkoitukseen sopivana.

PERUSTELUT

1. Oikaisuvaatimuksen tekijöiden asema

Kuntalain 92.1 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä kunnan jäsen.

Allekirjoittaneiden asuntoyhtiöiden omistamat rakennukset sijaitsevat sen kiinteistön välittömässä läheisyydessä, jota oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös koskee. Niinpä päätös vaikuttaa välittömästi yhtiöiden oikeuteen ja etuun. Yhtiöitä on siten pidettävä asiassa asianosaisina; joka tapauksessa yhtiöt ovat helsinkiläisinä yhtiöinä myös kunnan jäseniä.

2. Oikaisuvaatimuksen perusteet

2.1. Päätöksen epäselvyys ja tulkinnanvaraisuus

Kaupunginhallituksen päätöksen lopussa todetaan, että "kaupunginhallitus hyväksyi esityksen esittelijän esityksen mukaisena". Esityslistassa, jonka kaupunginhallitus siis hyväksyi kokonaisuudessaan päätöksensä osaksi, todetaan – tai ainakin siinä annetaan ymmärtää – että turvapaikanhakijoiden vastaanotto toimintaan sopivat tilat olisivat löytyneet Uudenmaankatu 24:ssä sijaitsevasta aiemmin Martta-hotellina toimineesta kiinteistöstä ja että tällä päätöksellä nyt perustettaisiin turvapaikanhakijoiden vastaanottoyksikkö mainitun kiinteistön tiloihin.

Näihin johtopäätöksiin viittaavat mm. seuraavat esityslistan toteamukset:

"Turvapaikanhakijoiden vastaanotto toimintaan sopivat tilat löytyivät aiemmin Martta-hotellina toimineesta kiinteistöstä Uudenmaankatu 24:stä." (sivu 3, alin kappale)

"Seuraavan kahden vuoden aikana selvitetään onko Kyläsaarenkatu 12 A:ssa sijaitsevien toimintojen siirtämiselle muihin tiloihin tarvetta, vai ovatko ne yhdistettävissä nyt perustettavaan Uudenmaankadun ja Kaarlenkadun yksiköihin." (sivu 4, 4. kappale)

Esityslistassa tosin myöhemmin todetaan, että sosiaalivirasto jatkaa myös muiden tilavaihtoehtojen selvittämistä koko pääkaupunkiseudul-

la. Esityslistan kirjoitustavasta voi kuitenkin saada perustellusti sen käsityksen, että vastaanottokeskuksen perustaminen Uudenmaankadulle olisi joka tapauksessa ratkaistu tällä päätöksellä ja muita vaihtoehtoja etsittäisiin sen vuoksi, että sijoituspaikkojen tarve (yli 600 henkilöpaikkaa) edellyttäisi vielä muidenkin kohteiden selvittämistä.

Hallintolain 44 §:n mukaan kunnallisesta päätöksestä tulee käydä *selvästi ilmi, miten asia on ratkaistu*. Edellä esitettyyn viitaten oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös on epäselvä ja tulkinnanvarainen, joten se ei täytä edellä mainitun lainkohdan vaatimuksia. Kaupunginhallituksen tuleekin muuttaa ja täsmentää päätöstään. Päätöksestä tulisi siis käydä selvästi ilmi, onko kysymys vastaanottokeskuksen sijoittamispaikasta ratkaistu tällä päätöksellä vai ei. Jos asiaa ei ole ollut tarkoitus ratkaista – kuten oletamme – päätöksestä tulisi vielä poistaa tulkinnanvaraisuus senkin suhteen, onko kaupunginhallituksen tarkoituksena ollut antaa sosiaaliviraston jatkovalmistelun pohjaksi suositus tarkoitukseen sopivasta kohteesta. Tällaisenaan päätös antaa mahdollisuuden sellaiseen tulkintaan, että kaupunginhallitus olisi ratkaissut asian tai joka tapauksessa esittänyt kannanoton siitä, että Uudenmaankadun kohde olisi sopiva sijoituspaikka turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukseksi.

2.2. Päätöksen virheellisyys

Vaikka edellä esitettyyn viitaten esityslistassa olisikin tarkoitettu todeta – toisin kuin mihin sen kirjoitustapa viittaa – että vastaanottokeskuksen perustamista Uudenmaankadulle vasta tutkittaisiin eikä asiasta olisi vielä tehty päätöstä, esityslistassa on joka tapauksessa virheellisesti todettu, että entisen Martta-hotellin tilat olisivat tähän tarkoitukseen sopivat. Ko. tilat eivät lainkaan sovellu vastaanottokeskuksen perustamiseen, sillä – kuten jäljempänä selvitetään – tällainen ratkaisu olisi sekä lain vastainen että myös naapureiden ja koko kaupunginosan kannalta mahdollisimman epäsovelias. Paikka ei olisi sopiva myöskään vastaanottokeskuksen omien toimintojen kannalta.

On kiistatonta, että tietyistä sosiaalisista palvelutoiminnoista, kuten päihdeongelmaisten asuntolasta tai turvapaikanhakijoiden vastaanottoyksiköstä, aiheutuu vaikutuksia ympäristöön mm. erilaisten häiriötekijöiden muodossa. Eri tiedotusvälineissä on jatkuvasti kerrottu yleisesti esiintyvistä järjestyshäiriöistä kaikissa Suomen vastaanottokeskuksissa. Myös työministeriön vuonna 2005 julkaisemassa vastaanottokeskuksiin liittyneessä työpoliittisessa tutkimuksessa tuotiin esille usein toistuvat järjestyshäiriöt vastaanottokeskusten turvallisuus- ja järjestyksenpito-ongelmina. Asiasta on tehty vuonna 2005 jopa kirjallinen eduskuntakysely, jossa on todettu mm., että ”toistuvista joukkotappeluista on tullut kaikkien vastaanottokeskusten arkea” ja, että ”vastaanottokeskusten työntekijät ovat joutuneet kiinnittämään erityistä huomiota

omaan työturvallisuuteensa uhkailun ja väkivallan lisääntyttä rajusti". Myös eduskuntakysymykseen vastannut työministeri Tarja Filatov myönsi kirjallisessa vastauksessaan ko. ongelman olemassaolon.

Edellä mainitut toteamukset eivät tarkoita sitä, että allekirjoittaneet yhtiöt tai muutkaan naapurit suhtautuisivat kielteisesti turvapaikanhakijoiden vastaanottotoimintaan sinänsä. Päinvastoin, pidämme ko. toimintaa tärkeänä ja arvostamme sitä. Kysymys on vain siitä, että tällaiset laitokset eivät kuulu kantakaupunkialueen asuntokortteliin.

Vastaanottokeskuksen sijoittaminen asemakaava-alueelle edellyttää jo pelkästään edellä mainittujen ympäristövaikutusten johdosta, että sijoituspaikka on osoitettu asemakaavassa sitä koskevin kaavamerkinnöin. Nyt kysymyksessä olevaa tonttia (Uudenmaankatu 24) koskee voimassa olevassa asemakaavassa kaavamerkintä AK eli se on asuntokerrostalojen korttelialuetta. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä annetun ympäristöministeriön asetuksen ja siihen liittyvien ohjeiden mukaan AK-kaavamerkinnän mukaiselle korttelialueelle voidaan asuntojen lisäksi sijoittaa vain sellaisia *asumista palvelevia* toimintoja, jotka *hyvin soveltuvat asuinympäristöön*.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksen toiminta ei ole asemakaavan tai rakennuslupaan liittyvän käyttötarkoituksen kannalta asuntokäyttöä eikä myöskään asuntokäyttöä palvelevaa toimintaa. Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus on julkisia sosiaalipalveluja tuottava yksikkö. Tällainen toiminta edellyttäisi kaavamerkintää Ys, joka siis mahdollistaa julkista sosiaalista toimintaa palvelevan rakennuksen sijoittamisen ko. tontille. Mainittakoon, että juuri tällainen kaavamerkintä on mm. osoitteissa Ruusulankatu 10 sijaitsevassa kohteessa, johon kaavillaan pitkäaikaisasunnottomien ja päihdeongelmaisten asuntolaa. Tällaista kaavamerkintää ei ole Uudenmaankadun kohteessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaan asemakaavan ja siihen liittyvien kaavamääräysten yhtenä oikeusvaikutuksena on se, että rakennusta ei saa rakentaa eikä myöskään käyttää niiden vastaisesti. Näin ollen vastaanottokeskusta – taikka muutakaan julkisen sosiaalipalvelun laitosta – ei voida sijoittaa AK-tontille. Siten kaupunginhallituksen päätöksessä tarkoitettu sijoittamisratkaisu Uudenmaankadun varrelle AK-tontille edellyttäisi asemakaavan muuttamista. Tällaista muutosta voidaan kuitenkin pitää käytännössä mahdottomana, sillä se olisi vastoin keskeisimpiä asemakaavan laatimisperiaatteita ja lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämät ympäristö- ym. selvitykset sekä naapuri kuulemiset eivät tulisi puoltamaan muutosta.

Kuten kaupunginhallituksen esityslistassakin on mainittu, vastaavasta hankkeesta Espoossa luovuttiin, kun vastaanottokeskuksen käyttöönotto siellä olisi edellyttänyt asemakaavan muuttamista eikä muutosta pi-

detty mahdollisena. Kysymys oli entisen poliisikoulun asuntolasta ja kohteesta, joka oli sivussa asuntokortteista.

Nykyisen kaupunginhallituksen jäsen Laura Rätty, joka toimi sosiaalilautakunnan varapuheenjohtajana tätä asiaa siellä valmisteltaessa, esitti lautakunnan päätökseen eriävän mielipiteen sekä vastaehdotuksen, joka mukaan "asia tulisi palauttaa uuteen valmisteluun siten, että toiminnalle etsitään uudet toimintaan sopivat tilat. Lisäksi kohteista tehdään asianmukaiset ympäristöselvitykset ja käydään tarvittava dialogi naapuruston kanssa." Juuri näin tulisikin tällaisten yksiköiden sijoittamisasioiden valmistelussa lain mukaan menetellä.

Lopuksi on syytä mainita vielä, että asianosaisten kuulemista koskeva hallintolain 34 §:n yleissäännös joka tapauksessa edellyttäisi asianosaisten (naapurien) kuulemista sellaisissakin tapauksissa, joissa kaava ei olisi esteenä puheena olevan kaltaisen laitoksen sijoittamiselle. Niinpä Uudenmaankadun asukkaiden ja asuntoyhtiöiden piirissä on herättänyt ihmetystä se, miten tällaista asiaa on voitu sosiaalivirastossa valmistella ikään kuin salaa niin, että naapureita ei ole lainkaan kuultu. Vaikka ainoastaan allekirjoittaneet yhtiöt ovat tässä asiassa oikaisuvaatimuksen tekijöinä, niin tiedossamme kuitenkin on, että muutkin lähialueiden asuntoyhtiöt ovat kanssamme em. kysymyksistä samaa mieltä

Kaikkeen edellä esitettyyn viitaten kaupunginhallituksen tulisi päätöksessään selvästi todeta, että kaupunginhallitus ei pidä sosiaaliviraston nyt esittämää kohdetta Uudenmaankadulla tarkoitukseen sopivana. Näin sosiaaliviraston ei tarvitsisi enää jatkossa käyttää aikaa ja resurssejaan asian valmisteluun tämän kohteen osalta.

Helsingissä helmikuun 13. päivänä 2009

Asunto Oy Uudenmaankatu 19-21

**Fastighetsaktiebolaget
Annegatan 13**

Laati:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Miikka Pello

asianajaja, varatuomari
Helsinki